

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

1980/81:7 y

över ett förslag till lag om tidsbegränsning av anställning av marknadssekreterare m. fl.

Till näringsutskottet

Näringsutskottet har berett arbetsmarknadsutskottet tillfälle att avge yttrande över ett i proposition 1980/81:171 om export av tjänster från statliga myndigheter och bolag m. m. intaget förslag till lag om tidsbegränsning av anställning av marknadssekreterare m. fl.

Förslaget går ut på att marknadssekreterare som tjänstgör hos handelssekreterare eller inom utrikesrepresentationen skall kunna anställas för viss tid eller längst till viss tidpunkt. Detsamma föreslås gälla för vissa praktikanter inom den statliga exportfrämjande verksamheten. Den framlagda lagen är ett avsteg från huvudregeln i lagen om anställningsskydd som innebär att anställningar gäller tills vidare utan tidsbegränsning.

Av propositionen framgår att handelssekreterare, som vanligen rekryteras från kvalificerade befattningar i svenska exportföretag, regelmässigt anställs för tre till fem år beroende bl. a. på vilken typ av marknad anställningen avser. Avsikten med tidsbegränsade förordnanden är att säkerställa flexibilitet och förnyelse i organisationen. I propositionen anförts att det finns samma skäl att begränsa förordnandetiden för marknadssekreterare som för handelssekreterare. Marknadssekreterare rekryteras från kvalificerade kommersiella befattningar i svenska företag för att tjänstgöra med exportfrämjande arbetsuppgifter hos handelssekreterarna eller inom utrikesförvaltningen.

Tidsbegränsningen för handelssekreterarnas anställning sker med stöd av kollektivavtal och i propositionen anmäls att det f. n. inte är aktuellt att lagstifta för den gruppen. Det lämnas inte någon närmare förklaring till varför man valt olika lösningar för handelssekreterare resp. marknadssekreterare när det gäller den rättsliga regleringen av tidsbegränsningen av anställningar. Utskottet har tagit del av ett protokoll från den 26 mars 1981 enligt vilket statens förhandlingsråd i anslutning till propositionen fört förhandlingar enligt 11 § medbestämmandelagen med Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion. Av protokollet framgår att arbetstagarorganisationerna motsatt sig lagstiftning och ansett att frågan om tidsbegränsning borde lösas genom kollektivavtal. Förhandlingsrådet har å sin sida framhållit att tidsbegränsning av anställningar ingår som en fast organisationsprincip i sammanhanget.

Någon motion har inte väckts i ämnet.

Utskottet delar uppfattningen att det är lämpligt att ha tidsbegränsade förordnanden för marknadssekreterare och praktikanter av det slag som anges i propositionen. Det kan anföras skäl för att man liksom för handelssekreterare borde ha prövat avtalsvägen för att reglera tidsbegränsningen. Med hänsyn till det önskvärda i att klara ut problemet nu och då det knappast finns utrymme för någon annan lösning av den materiella frågan än den som föreslås i propositionen godtar utskottet förslaget.

Stockholm den 5 maj 1981

På arbetsmarknadsutskottets vägnar
ELVER JONSSON

Närvarande: Elver Jonsson (fp), Anna-Greta Leijon (s), Erik Johansson (s), Bernt Nilsson (s), Frida Berglund (s), Anders Högmark (m), Björn Eliasson (c), Marianne Stålberg (s), Eva Winther (fp), Sune Johansson (s), Börje Hörnlund (c), Bengt Wittbom (m), Nils-Olof Grönhagen (s), Tage Sundkvist (c) och Sonja Rembo (m).

Avvikande mening

Anna-Greta Leijon, Erik Johansson, Bernt Nilsson, Frida Berglund, Marianne Stålberg, Sune Johansson och Nils-Olof Grönhagen (alla s) anser att det sista stycket i utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

Det är mycket som talar för att marknadssekreterare och praktikanter som tjänstgör i den statliga exportfrämjande verksamheten i regel bör inneha sina befattningar endast under ett begränsat antal år. Samma synpunkt gäller för handelssekreterare. För deras del har man genom kollektivavtal reglerat frågan om anställning för begränsad tid. Av protokollet från förhandlingarna med statens förhandlingsråd framgår att de centrala organisationerna på det statliga avtalsområdet föreslagit en lösning av samma slag för marknadssekreterarnas del. Staten har emellertid inte varit villig att gå in i realförhandlingar i den frågan. Detta får anses anmärkningsvärt. Enligt utskottets uppfattning bör man söka lösa frågor av nu aktuellt slag i samförstånd med arbetstagarnas organisationer. Det ter sig naturligt att därvid i första hand pröva kollektivavtalsvägen. Med hänsyn till att den möjligheten fortfarande står öppen och till vad i övrigt förekommit är utskottet i dagens läge inte berett att förorda bifall till det framlagda lagförslaget.